

Rafał Kasprzak

Kolegium Zarządzania i Finansów
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Rozwój sektora kreatywnego w Polsce w latach 2009–2016

Streszczenie

W artykule przedstawiono dynamikę liczby podmiotów sektora kreatywnego zarejestrowanych w ramach Bazy Regon w latach 2009–2016. W okresie objętym badaniem to powiat Miasta Warszawy jest obszarem o największej łącznej liczbie zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w porównaniu z analizowanymi powiatami. Jest ich prawie czterokrotnie więcej w porównaniu z miastem Krakowem oraz kilkakrotnie więcej w porównaniu z pozostałymi powiatami. Można zatem powiedzieć, że Warszawa jest dominującym ośrodkiem przemysłów kreatywnych w porównaniu z pozostałymi ośrodkami metropolitalnymi w Polsce. W wyniku porównania średniego tempa zmian liczby podmiotów sektora kreatywnego ze średnim tempem zmian liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON stwierdzono, że były one do siebie relatywnie zbliżone. Można zatem powiedzieć, że liczba podmiotów sektora kreatywnego w badanych obszarach i w analizowanym okresie zmienia się w podobnym tempie jak cała populacja podmiotów gospodarki narodowej.

Słowa kluczowe: sektor kreatywny, rozwój regionalny

Kod klasyfikacji JEL: D02

---

1. Wprowadzenie

Sektor kreatywny jest w realiach Polski jednocześnie „nowym” i „starym” elementem systemu społeczno-ekonomicznego. Owa starość oznacza, że aktywność gospodarcza związana z wykorzystaniem kreatywnego potencjału człowieka jest obecna w gospodarce od wielu lat. Lata gospodarki centralnie planowanej często sprzyjały tworzeniu trwałych i efektywnych powiązań pomiędzy sektorem kreatywnym a pozostałymi gałęziami gospodarki. W latach transformacji systemowej i masowej prywatyzacji, a następnie sprzedaży przedsiębiorstw zagranicznym inwestorom owe powiązania w znacznym stopniu uległy erozji. To oraz zmiany w strukturze finansowania sektora kreatywnego w znaczący sposób wpłynęło na jego osłabienie. Jednak od kilku lat w polityce gospodarczej Polski dostrzega się nową i spójną wizję obecności sektora kreatywnego w systemie społeczno-ekonomicznym. Można zatem powiedzieć, że od kilku lat zarówno władze krajowe, jak i regionalne zaczynają dostrzegać na nowo potencjał tego sektora, który poza oddziaływaniem ekonomicznym także ściśle wpływa na poprawę subiektywnego odczucia dobrostanu mieszkańców. Sektor kreatywny ponadto w coraz większym stopniu staje się nowym pomysłem na wypracowanie polityki rozwojowej, co znajduje odzwierciedlenie w coraz częstszym dostrzeganiu tego obszaru aktywności zarówno w krajowych, jak i w regionalnych strategiach rozwoju. Sektor kreatywny zaczyna być przez nie postrzegany jako interesujący obszar aktywności gospodarczej pozwalającej nie tylko budować trwały wzrost gospodarczy, ale także wpływać na poziom i jakość życia mieszkańców.

Artykuł ma na celu przedstawienie dynamiki zmian liczby podmiotów sektora kreatywnego zarejestrowanych w ramach Bazy Regon w latach 2009–2016 w wybranych metropoliach w Polsce. Zakres czasowy danych wybrany do analizy wynika z wdrożenia w ramach bazy REGON systemu kodów PKD 2007, który pozwolił na porównanie tylko tego okresu. Metropolie, dla których przedstawiono informację na temat sektora kreatywnego, zostały dobrane w wyniku analiz liczebności podmiotów sektora kreatywnego w ośrodkach miejskich. W artykule przedstawiono metropolie o dużej liczebności sektora kreatywnego.

2. Definicja sektora kreatywnego

Sektor kreatywny jest obszarem gospodarki o trudnych do określenia granicach. Dla dalszych analiz niezbędne wydaje się zatem chociaż skrótowe omówienie desygnatu tego określenia, które będzie stanowić podstawę zarówno do analiz zróżnicowania geograficznego. W literaturze przedmiotu istnieją dwie zasadnicze metody wyodrębnienia organizacji należących do sektora kreatywnego. Pierwszą metodą jest przyjęcie kryterium, że wytwarzany produkt jest objęty ochroną przez prawo autorskie. W drugiej metodzie jako kryterium przyjmuje się charakter procesów produkcji zachodzących w organizacji, przyjmując, że

muszą one mieć charakter kreatywny, polegać na tworzeniu, dostarczaniu określonych przeżyć czy też wytwarzaniu określonego elementu kultury symbolicznej. W tym ujęciu najczęściej wyodrębnia się określoną grupę aktywności gospodarczej, przyjmując często w sposób arbitralny, że właśnie te obszary mają charakter kreatywny. Przedstawione powyżej zasady kategoryzacji pozwoliły na wyodrębnienie kilku określeń sektora przemysłów kreatywnych.

Jedną z najpowszechniej stosowanych jest definicja zaproponowana przez DCMS¹, w której za przemysły kreatywne przyjmuje się te obszary działalności gospodarczej, w których indywidualna kreatywność stanowi główny wkład w proces produkcji, a własność intelektualna jest cechą charakterystyczną produktu będącego jej wynikiem. Definicja określa także poszczególne obszary aktywności wpisujące się w ów obszar, dzięki czemu możliwe jest prowadzenie analiz badających oddziaływanie tego sektora na gospodarkę oraz studiów porównawczych pomiędzy regionami i państwami.

Można zatem zauważyć, że przemysły kreatywne to nie tylko aktywność związana z kreacją nowych symboli, lecz także działalność polegająca na wprowadzaniu ich do obiegu gospodarczego. Oznacza to, że zadaniem przemysłów kreatywnych jest po pierwsze tworzenie i komercjalizacja produktów kultury, a po drugie wprowadzanie ich do obiegu gospodarczego. Takie ujęcie kierunku aktywności przemysłów kreatywnych wymaga doprecyzowania dwóch zagadnień. Pierwszym jest cel komercjalizacji. Z pewnością, komercjalizacja ma na celu przede wszystkim maksymalizację zysku. W takim rozumieniu sektor kreatywny można określić jako zespół przedsiębiorstw prowadzących działalność w określonych branżach, które wytwarzają i wprowadzają do obiegu gospodarczego produkty kultury i dążą do generowania zysku. Takie ujęcie jednak nie oddaje specyfiki tego sektora. Producent dóbr kultury może mieć inne cele niż maksymalizacja zysku, może to być na przykład maksymalizacja wartości kulturowej. Wydaje się zatem zasadne rozszerzenie populacji sektora kreatywnego o te podmioty, które prowadzą działalność ukierunkowaną na inne niż maksymalizacja zysku obszary, czyli o szeroką grupę podmiotów niedziałających dla zysku. Mogą one mieć różnorodną formę organizacyjną, taką jak stowarzyszenie, fundacje czy instytucje kultury. Sektor przemysłów kreatywnych jest zatem zbiorem podmiotów o różnych formach organizacyjnych, różnych celach prowadzenia aktywności gospodarczej, mających jeden wspólny mianownik, którym jest ukierunkowanie na tworzenie i wprowadzanie do obrotu gospodarczego produktów kultury.

Drugim zagadnieniem wymagającym doprecyzowania jest zakres aktywności sektora kreatywnego. Ponieważ sektor kreatywny określono uprzednio jako ten rodzaj aktywności gospodarczej, którego zadaniem jest wprowadzanie do obrotu gospodarczego produktów kultury, można powiedzieć, że aktywność tych organizacji, które wytwarzają nośniki fizyczne produktów kultury oraz rozwiązania technologiczne umożliwiające ich dostarczenie, można zakwalifikować do sektora przemysłów kreatywnych. Z kolei wytwarzanie produktów, które

---

¹ *Creative Industries Mapping Document*, Department for Culture, Media and Sport, Londyn 2001.

służą tylko i wyłącznie konsumpcji produktów kultury, stanowi już obszar wspierający aktywność sektora przemysłów kreatywnych.

Próbując zatem zdefiniować ten sektor, można spróbować go określić jako sferę usług społecznych obejmującą obszary aktywności gospodarczej ukierunkowanej na tworzenie i komercjalizację produktów kultury, która obejmuje różne formy organizacyjne prowadzenia działalności gospodarczej w następujących podsektorach:

- sztuk i rzemiosł, obejmującym: sztuki wizualne, sztuki performatywne oraz dziedzictwo narodowe, biblioteki i archiwa;
- produkcji kreatywnej, obejmującym: programowanie, działalność wydawniczą, produkcję filmową i telewizyjną oraz produkcję radiową i muzyczną;
- usług kreatywnych, obejmującym: modę i wzornictwo, reklamę i działalność pokrewną oraz architekturę i projektowanie wnętrz.

W ramach tak rozumianego sektora kreatywnego można wyodrębnić kilka obszarów aktywności przyporządkowanych do właściwych kodów klasyfikacji działalności gospodarczej (tab. 1).

Tabela 1. Przemysły kreatywne – podział i klasyfikacja według kodów PKD 2007

Sektor przemysłów kreatywnych	Podsektor sztuk i rzemiosł	Sztuki wizualne (74.20.Z; 90.03. Z; 47.78.Z)
		Sztuki performatywne (90.01.Z; 90.02.Z; 90.04.Z)
		Dziedzictwo narodowe, biblioteki i archiwa (91.01.A; 91.01.B; 91.02.Z)
	Podsektor produkcji kreatywnej	Programowanie (58.21.Z)
		Działalność wydawnicza (58.11.Z, 58.13.Z; 58.14.Z; 58.19.Z)
		Produkcja filmowa i telewizyjna (59.11.Z; 59.13.Z; 59.14.Z)
		Produkcja radiowa i muzyczna (59.20.Z; 60.10.Z; 60.20.Z)
	Podsektor usług kreatywnych	Moda i wzornictwo (74.10.Z)
		Reklama i działalność pokrewna (73.11.Z; 73.12.A; 73.12.B; 73.12.C; 73.12.D)
		Architektura i projektowanie wnętrz (71.11.Z)

Źródło: R. Kasprzak, *Creative Industries in the Polish Economy: Growth and Operating Conditions*, w: *Creative Industries in Europe*, red. C. Chapain, T. Stryjakiewicz, Springer International Publishing, 2017, s. 151–176, DOI 10.1007/978-3-319-56497-5. ISBN 978-3-319-56495-1.

Tak rozumiany sektor kreatywny łączy w sobie wiele różnorodnych obszarów aktywności i celów działania, a jedną z jego podstawowych cech charakterystycznych jest silne wewnętrzne zróżnicowanie pod względem stosowanych form organizacyjnych, celów działania oraz lokalizacji siedziby.

Analizując problematykę zróżnicowania form organizacyjnych i celów działania można zauważyć, że w ramach poszczególnych podsektorów przemysłów kreatywnych pojawiają się różne formy organizacyjne, do których można zaliczyć:

- przedsiębiorstwa (m.in. jednoosobowa działalność gospodarcza, spółki cywilne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością),

- jednostki publiczne (m.in. państwowe, wojewódzkie, powiatowe jednostki organizacyjne),
- organizacje pozarządowe (m.in. fundacje, stowarzyszenia, samorząd gospodarczy).

Tak silne zróżnicowanie form organizacyjnych przekłada się bezpośrednio na zróżnicowanie ich celów działania. Sektor kreatywny wydaje się unikatowym w skali współczesnej gospodarki sektorem, w którym jednocześnie funkcjonują i współpracują ze sobą podmioty ukierunkowane na maksymalizację zysku oraz podmioty ukierunkowane na maksymalizację innych niż zysk wskaźników (np. zapewnianie dostępu do kultury i dziedzictwa narodowego). Zróżnicowanie celów działania tworzy w ramach tego sektora oryginalną mozaikę form aktywności i kierunków działania. Z tego punktu widzenia sektor ten wydaje się być interesującym miejscem dla aktywności zarówno dla zysku, jak i nie dla zysku oraz pozwala na absorbowanie różnorodnej aktywności człowieka.

3. Charakterystyka rejestru REGON

Rejestr REGON został utworzony na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej². Szczegółowe zasady prowadzenia i aktualizacji rejestru określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej³. Rejestr REGON jest bieżąco aktualizowanym zbiorem informacji o podmiotach gospodarki narodowej prowadzonym w systemie informatycznym w postaci centralnej bazy danych oraz terenowych baz danych. Do jego głównych funkcji należy dążenie do⁴:

- osiągnięcia spójności identyfikacyjnej podmiotów gospodarki narodowej wpisywanych do innych urzędowych rejestrów i systemów informacyjnych administracji publicznej;
- jednolitości opisów stosowanych w nomenklaturze pojęciowej i klasyfikacyjnej we wszystkich urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej;
- dostarczenia ogólnej charakterystyki działających w gospodarce narodowej podmiotów w przekrojach: terytorialnym, własnościowym, rodzajów działalności, form prawnych itp.

Rejestr REGON umożliwia sporządzanie wykazu adresów działających podmiotów, może być podstawą do tworzenia baz i banków danych o podmiotach gospodarki narodowej oraz stanowi główne źródło zasilania bazy jednostek wybieranych do badań statystycznych. Warto jednak zauważyć, że pomimo szerokiego zakresu danych oraz faktu, iż obejmuje on

² DzU 2012, poz. 591, z późn. zm.

³ DzU 1999, nr 69, poz. 763, z późn. zm.

⁴ Na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl (22.08.2014).

wszystkie podmioty gospodarki narodowej bez względu na ich formę organizacyjną, rejestr ten ma kilka słabych punktów.

Przede wszystkim jest nim moment wpisywania danych do rejestru – w większości przypadków dla przedsiębiorstw prowadzących działalność jest to etap rejestrowania podmiotu, natomiast ewentualna aktualizacja odbywa się, niestety, relatywnie rzadko. Kolejnym mankamentem rejestru jest objęcie rejestracją podmiotu, który może figurować w bazie danych, ale może nie prowadzić aktywnej działalności gospodarczej. Rejestr REGON nie odpowiada także na pytania związane z faktycznym obszarem prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ bierze pod uwagę deklarowany (najczęściej na etapie rejestracji) adres głównej siedziby podmiotu lub jego zakładów. Zestawienie podmiotów zarejestrowanych w tym rejestrze według ich kodu PKD nie oznacza także, iż faktycznie prowadzą one działalność objętą tym kodem. Pomimo tych słabych stron jest to jednak jedyna ogólnopolska baza danych, która umożliwia wstępną identyfikację liczebności określonych sektorów gospodarki.

Istotnym czynnikiem zawężającym zakres czasowy przeprowadzonej analizy jest zmiana klasyfikacji podmiotów wpisanych do rejestru REGON. Przedstawiona w artykule analiza sektora kreatywnego została przeprowadzona na podstawie kodów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) wprowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny w roku 2007⁵. Aktualizacja bazy danych GSU odbywała się dwutorowo. Od dnia 1 stycznia 2008 r. każdy nowo rejestrowany podmiot podlegał wpisowi z nowo obowiązującym kodem PKD, z kolei podmioty zarejestrowane przed wejściem w życie tej zmiany podlegały przeklasyfikowaniu przez GUS. Zmiana klasyfikacji PKD z obowiązującej od 2004 r. na obowiązującą od 2007 r. w kontekście analizy liczebności sektora przemysłów kreatywnych praktycznie uniemożliwia przeprowadzenie analiz porównawczych dla stanów rejestru przed i po wprowadzeniu aktualizacji. Wynika to ze zmian w strukturze kodów PKD definiujących sektor kreatywny w tych dwóch klasyfikacjach. Analizy liczebności podmiotów sektora kreatywnego w latach 2009–2016 przeprowadzono na podstawie danych rejestru REGON prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny oraz stanu podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do tego rejestru na dzień: 31.12.2009 r., 30.06.2010 r., 31.12.2010 r., 30.06.2011 r., 31.12.2011 r., 30.06.2012 r., 31.12.2012 r., 30.06.2013 r., 31.12.2013 r., 30.06.2014 r., 31.12.2014 r., 30.06.2015 r., 31.12.2015 r., 30.06.2016 r. i 31.12.2016 r.

4. Sektor przemysłów kreatywnych w latach 2009–2016

Zmianę liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, których zadeklarowany główny obszar działalności pokrywa się z przedstawioną powyżej definicją przemysłów kreatywnych przedstawiono w tabeli 2.

⁵ Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (DzU, nr 251, poz. 1885).

Tabela 2. Liczebność podmiotów sektora przemysłów kreatywnych w latach 2009–2016

Obszar\okres	12.2009	06.2010	12.2010	06.2011	12.2011	06.2012	12.2012	06.2013
Powiat m. Gdańsk	2587	2677	2694	2702	2689	2716	2728	2741
Powiat m. Katowice	1753	1833	1898	1905	1918	1937	1934	1964
Powiat m. Kraków	6046	6385	6562	6626	6616	6615	6612	6623
Powiat m. Łódź	3524	3647	3798	3762	3740	3810	3867	3925
Powiat m. Poznań	4791	4873	5017	5035	5101	5123	5242	5275
Powiat m. st. Warszawa	23036	23611	24121	23867	23980	24056	24431	24740
Powiat m. Wrocław	4509	4675	4814	4965	5001	5029	5116	5107
Obszar\okres	12.2013	06.2014	12.2014	06.2015	12.2015	06.2016	12.2016	
Powiat m. Gdańsk	2805	2837	3032	3505	3512	3576	3646	
Powiat m. Katowice	1973	1975	2099	2358	2359	2352	2373	
Powiat m. Kraków	6638	6724	7071	7853	7970	8067	8178	
Powiat m. Łódź	3923	3989	4163	4700	4747	4762	4779	
Powiat m. Poznań	5383	5488	5859	6471	6531	6505	6571	
Powiat m. st. Warszawa	25285	25768	27564	30683	31168	31727	32314	
Powiat m. Wrocław	5144	5154	5446	6155	6248	6298	6393	

Źródło: obliczenia na podstawie danych rejestru REGON, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

Liczba podmiotów sektora kreatywnego wpisanych do rejestru REGON w okresie objętym analizą w poszczególnych powiatach uległa relatywnie podobnym zmianom. Średnie tempo zmian wynosi dla obszaru terytorialnego:

- miasto Gdańsk = + 2,48%
- miasto Katowice = + 2,19%
- miasto Kraków = + 2,18%
- miasto Łódź = + 2,20%
- miasto Poznań = + 2,28%
- miasto stołeczne Warszawa = + 2,45%
- **miasto Wrocław = + 2,53%.**

Liczba podmiotów sektora kreatywnego w badanych jednostkach terytorialnych jest silnie zróżnicowana. Wyraźnie zauważa się dominację powiatu m. st. Warszawa, w którym w badanym okresie zarejestrowanych jest od 48 do 49% podmiotów sektora kreatywnego z analizowanych miast.

Porównanie średniego tempa zmian liczby podmiotów sektora kreatywnego i wszystkich podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON wskazuje, że były one do siebie relatywnie zbliżone. Można zatem powiedzieć, że liczba podmiotów sektora kreatywnego w badanych obszarach i w analizowanym okresie zmienia się w podobnym tempie jak cała populacja podmiotów gospodarki narodowej.

Tabela 3. Udział podmiotów sektora kreatywnego w podmiotach gospodarki narodowej w latach 2009–2016 (w %)

Obszar	PSK stanowią % podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na dzień:							
	31.12.2009	30.06.2010	31.12.2010	30.06.2011	31.12.2011	30.06.2012	31.12.2012	30.06.2013
M. Gdańsk	4,15	4,18	4,13	4,17	4,12	4,10	4,03	3,99
M. Katowice	4,28	4,36	4,43	4,52	4,51	4,51	4,39	4,42
M. Kraków	5,49	5,63	5,67	5,72	5,70	5,60	5,46	5,40
M. Łódź	4,17	4,24	4,32	4,37	4,31	4,35	4,32	4,35
M. Poznań	5,05	5,05	5,11	5,14	5,13	5,12	5,11	5,10
M. st. Warszawa	7,02	7,04	7,01	7,10	7,04	6,96	6,88	6,84
M. Wrocław	4,62	4,69	4,75	4,95	4,94	4,89	4,87	4,79
	31.12.2013	30.06.2014	31.12.2014	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2016	
M. Gdańsk	4,02	4,05	4,26	4,84	4,79	4,82	4,84	
M. Katowice	4,38	4,38	4,61	5,12	5,07	5,03	5,01	
M. Kraków	5,33	5,37	5,59	6,12	6,12	6,10	6,08	
M. Łódź	4,32	4,39	4,55	5,14	5,15	5,16	5,15	
M. Poznań	5,12	5,19	5,47	6,01	6,00	5,95	5,94	
M. st. Warszawa	6,81	6,86	7,19	7,82	7,77	7,75	7,71	
M. Wrocław	4,75	4,74	4,94	5,51	5,52	5,50	5,49	

Źródło: obliczenia na podstawie danych rejestru REGON, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

4.1. Podsektor sztuki i rzemiosł w latach 2009–2016

Zmianę liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, których zadeklarowany główny obszar działalności pokrywa się z przedstawioną powyżej definicją podsektora sztuki i rzemiosł w ramach sektora przemysłów kreatywnych przedstawiono w tabeli 4.

Liczba podmiotów podsektora sztuki i rzemiosł wpisanych do rejestru REGON w okresie objętym analizą w poszczególnych powiatach uległa relatywnie podobnym zmianom, którym był niewielki wzrost ich liczby. Średnie tempo zmian (w %) wynosi dla poszczególnych obszarów:

- miasto Gdańsk = +1,07
- miasto Katowice = +0,61
- miasto Kraków = +0,50
- miasto Łódź = +0,98
- miasto Poznań = 0,00
- miasto stołeczne Warszawa = +0,97
- **miasto Wrocław = +1,45.**

Tabela 4. Liczebność podmiotów podsektora sztuki i rzemiosł w latach 2009–2016

Obszar gminy\okres	12.2009	06.2010	12.2010	06.2011	12.2011	06.2012	12.2012	06.2013
M. Gdańsk	853	840	828	817	777	777	764	767
M. Katowice	527	523	525	508	498	496	490	498
M. Kraków	2021	2044	2046	2000	1949	1883	1874	1871
M. Łódź	1233	1228	1246	1169	1169	1173	1198	1201
M. Poznań	1442	1424	1427	1379	1331	1294	1309	1295
M. st. Warszawa	7384	7241	7189	6821	6764	6696	6700	6753
M. Wrocław	1209	1215	1227	1224	1223	1221	1230	1230
Obszar gminy\okres	12.2013	06.2014	12.2014	06.2015	12.2015	06.2016	12.2016	
M. Gdańsk	772	775	824	961	963	975	990	
M. Katowice	491	481	516	583	585	581	574	
M. Kraków	1861	1887	1975	2154	2183	2172	2168	
M. Łódź	1206	1217	1241	1407	1415	1417	1413	
M. Poznań	1281	1279	1358	1484	1478	1431	1442	
M. st. Warszawa	6827	6932	7362	8204	8256	8367	8447	
M. Wrocław	1218	1204	1311	1469	1485	1484	1478	

Źródło: obliczenia na podstawie danych rejestru REGON, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

Wydaje się, że w kontekście tego podsektora można powiedzieć o nasyceniu się rynku i jego względnej stabilności.

Warto jednak zauważyć silną dysproporcję w liczebności podmiotów badanego podsektora w powiatach. W powiecie miasto stołeczne Warszawa stanowi on w poszczególnych okresach od 49 do 50% liczebności tego podsektora w badanych obszarach terytorialnych.

4.2. Podsektor produkcji kreatywnej w latach 2009–2016

Zmianę liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, których zadeklarowany główny obszar działalności pokrywa się z przedstawioną powyżej definicją podsektora produkcji kreatywnej w ramach sektora przemysłów kreatywnych przedstawiono w tabeli 5.

Liczba podmiotów podsektora produkcji kreatywnej wpisanych do rejestru REGON w okresie objętym analizą w poszczególnych powiatach uległa relatywnie podobnym zmianom, którym był niewielki wzrost ich liczby. Średnie tempo zmian (w %) wynosi dla poszczególnych obszarów:

- miasto Gdańsk = +2,03
- miasto Katowice = +1,89
- miasto Kraków = +1,75

- miasto Łódź = +1,68
- miasto Poznań = +1,66
- **miasto stołeczne Warszawa = +2,47**
- miasto Wrocław = +1,65.

Tabela 5. Liczebność podmiotów podsektora produkcji kreatywnej w latach 2009–2016

Obszar gminy\okres	12.2009	06.2010	12.2010	06.2011	12.2011	06.2012	12.2012	06.2013
M. Gdańsk	368	395	394	386	379	379	382	378
M. Katowice	341	364	383	387	395	401	402	394
M. Kraków	1085	1157	1193	1185	1153	1143	1137	1138
M. Łódź	610	638	659	667	644	645	645	653
M. Poznań	737	756	763	762	770	765	768	759
M. st. Warszawa	5749	5966	6157	6142	6101	6110	6200	6252
M. Wrocław	747	761	776	766	772	773	772	746
Obszar gminy\okres	12.2013	06.2014	12.2014	06.2015	12.2015	06.2016	12.2016	
M. Gdańsk	391	389	428	496	499	502	507	
M. Katowice	384	374	408	447	442	433	443	
M. Kraków	1143	1156	1219	1354	1354	1363	1384	
M. Łódź	642	655	693	768	769	769	770	
M. Poznań	791	785	847	933	933	927	928	
M. st. Warszawa	6387	6496	6976	7783	7911	7979	8091	
M. Wrocław	765	770	818	909	900	915	939	

Źródło: obliczenia na podstawie danych rejestru REGON, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

Warto jednak zauważyć silną dysproporcję w liczebności podmiotów tego podsektora w badanych powiatach. W powiecie miasto stołeczne Warszawa stanowi on w poszczególnych okresach od 59 do 60% liczebności tego podsektora w badanych obszarach terytorialnych.

4.3. Podsektor usług kreatywnych w latach 2009–2016

Zmianę liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, których zadeklarowany główny obszar działalności pokrywa się z przedstawioną powyżej definicją podsektora usług kreatywnych w ramach sektora przemysłów kreatywnych przedstawiono w tabeli 6.

Liczba podmiotów podsektora usług kreatywnych wpisanych do rejestru REGON w okresie objętym analizą w poszczególnych powiatach uległa relatywnie podobnym zmianom, którym był wzrost ich liczby. Średnie tempo zmian (w %) wynosi dla poszczególnych obszarów:

- miasto Gdańsk = +3,29
- miasto Katowice = +3,09

- miasto Kraków = +3,29
- miasto Łódź = +3,15
- **miasto Poznań = +3,45**
- miasto stołeczne Warszawa = +3,38
- miasto Wrocław = +3,21.

Tabela 6. Liczebność podmiotów podsektora usług kreatywnych w latach 2009–2016

Obszar gminy\okres	12.2009	06.2010	12.2010	06.2011	12.2011	06.2012	12.2012	06.2013
M. Gdańsk	1366	1442	1472	1499	1533	1560	1582	1596
M. Katowice	885	946	990	1010	1025	1040	1042	1072
M. Kraków	2940	3184	3323	3441	3514	3589	3601	3614
M. Łódź	1681	1781	1893	1926	1927	1992	2024	2071
M. Poznań	2612	2693	2827	2894	3000	3064	3165	3221
M. st. Warszawa	9903	10404	10775	10904	11115	11250	11531	11735
M. Wrocław	2553	2699	2811	2975	3006	3035	3114	3131
Obszar gminy\okres	12.2013	06.2014	12.2014	06.2015	12.2015	06.2016	12.2016	
M. Gdańsk	1642	1673	1780	2048	2050	2099	2149	
M. Katowice	1098	1120	1175	1328	1332	1338	1356	
M. Kraków	3634	3681	3877	4345	4433	4532	4626	
M. Łódź	2075	2117	2229	2525	2563	2576	2596	
M. Poznań	3311	3424	3654	4054	4120	4147	4201	
M. st. Warszawa	12071	12340	13226	14696	15001	15381	15776	
M. Wrocław	3161	3180	3317	3777	3863	3899	3976	

Źródło: obliczenia na podstawie danych rejestru REGON, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

Analizowany podsektor charakteryzuje się najwyższą dynamiką wzrostu w badanym okresie w porównaniu z pozostałymi podsektorami.

5. Podsumowanie

Analiza została przeprowadzona na podstawie liczby podmiotów sektora kreatywnego wpisanych do rejestru REGON na dzień 31.12.2009 r., 30.06.2010 r., 31.12.2010 r., 30.06.2011 r., 31.12.2011 r., 30.06.2012 r., 31.12.2012 r., 30.06.2013 r., 31.12.2013 r., 30.06.2014 r., 31.12.2014 r., 30.06.2015 r., 31.12.2015 r., 30.06.2016 r. i 31.12.2016 r. w powiatach miejskich: Gdańsk, Katowice, Kraków, Łódź, Poznań i Wrocław oraz dla powiatu miasto stołeczne Warszawa.

Wnioski dotyczące zmian liczby podmiotów sektora kreatywnego i jego podsektorów w badanym okresie:

1. Miasto stołeczne Warszawa jest obszarem o największej łącznej liczbie zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w porównaniu z analizowanymi powiatami. Jest ich

prawie czterokrotnie więcej w porównaniu z miastem Krakowem oraz kilkakrotnie więcej w porównaniu z pozostałymi powiatami. Można zatem powiedzieć, że Warszawa jest dominującym ośrodkiem przemysłów kreatywnych w porównaniu z pozostałymi ośrodkami metropolitarnymi w Polsce.

2. Dominacja miasta stołecznego Warszawy jest także zauważalna w poszczególnych podsektorach przemysłów kreatywnych. W każdym z nich liczba podmiotów zarejestrowanych na obszarze Warszawy zdecydowanie przewyższa liczbę tych organizacji zarejestrowanych w innych powiatach.
3. W badanym okresie udział podmiotów sektora kreatywnego w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w bazie REGON był najwyższy dla miasta stołecznego Warszawy i stanowił od 6,81 do 7,82%. W żadnym z pozostałych analizowanych powiatów nie przekraczał on 6,12%.
4. W wyniku porównania średniego tempa zmian liczby podmiotów sektora kreatywnego ze średnim tempem zmian liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON stwierdzono, że były one do siebie relatywnie zbliżone. Można zatem powiedzieć, że liczba podmiotów sektora kreatywnego w badanych obszarach i w analizowanym okresie zmienia się w podobnym tempie jak cała populacja podmiotów gospodarki narodowej.
5. W wyniku analizy zmiany liczby zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w poszczególnych podsektorach stwierdzono, że spadek ich liczby w poszczególnych powiatach odnotowano dla podsektora sztuk i rzemiosł. W przypadku podmiotów podsektora produkcji kreatywnej i usług kreatywnych odnotowano wzrost ich liczby z tym, że jego dynamika była większa dla podsektora usług kreatywnych. Może to świadczyć o stopniowym nasycaniu się rynku produkcji kreatywnej oraz o powolnym kurczeniu się rynku sztuk i rzemiosł.

Bibliografia

1. *Creative Industries Mapping Document*, Department for Culture, Media and Sport, Londyn 2001.
2. Eurostat Data Base, 2017, <http://ec.europa.eu/eurostat> (18.01.2018).
3. Kasprzak R., *Creative Industries in the Polish Economy: Growth and Operating Conditions*, w: *Creative Industries in Europe*, red. C. Chapain, T. Stryjakiewicz, Springer International Publishing, 2017, s. 151–176, DOI 10.1007/978-3-319-56497-5. ISBN 978–3-319-56495-1.
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej (DzU 1999, nr 69, poz. 763, z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (DzU 2012, poz. 591, z późn. zm.).

The Development of Creative Sector in Poland in the years 2009–2016

Summary

The study presents the dynamics of the number of entities of the creative sector registered in the REGON base in the years 2009–2016. In the analysed period, it is the district of the capital city of Warsaw that has the largest total number of registered entities of the creative sector in relation to the analysed districts. There are nearly four times more of them in comparison with the city of Cracow and several times more than in the remaining districts. Thus, it may be said that Warsaw is a dominating centre of creative industries in relation to the remaining metropolitan centres in Poland. As a result of comparison of the average pace of changes in the number of creative sector entities with the average pace of changes in the number of entities of the national economy in the REGON register, it was found out that they were relatively close to each other. Thus, it may be said that the number of entities of the creative sector in the analysed areas and within the analysed period changes at a similar pace to the whole population of entities in the national economy.

Keywords: creative sector, regional development
